

TED ANKARA KOLEJİ VAKFI ÖZEL LİSESİ

ULUSLARARASI BAKALORYA DİPLOMA PROGRAMI

TÜRKÇE A DERSİ UZUN TEZİ

Öğrencinin Adı-Soyadı: Oğulcan ŞARMAN

Danışman Öğretmen: Mustafa DEĞİRMEN

Diploma Numarası: D001129-0018

Sözcük Sayısı: 3262

Araştırma Konusu: Emrah Serbes'in "Her Temas İz Bırakır" adlı yapıtında odak figürün, iş yaşamının aile yaşamına etkisi nasıl işlenmiştir?

ÖZ:

Uluslararası Bakalorya Diploma Programı A1 Türkçe dersi kapsamında hazırlanan bu çalışmamda, Emrah Serbes'in "Her Temas İz Bırakır" adlı yapıtını seçtim. Mesleğın, odak figür ve odak figürün ailesi üzerindeki etkisi ilgimi çekmiştir. Odak figürün, iş yaşamının aile yaşamına etkisi ve bu etkinin sebebiyet verdiği olaylar incelenmiştir. Çalışmamda, bu etkiyi incelemek istedim. Çalışmanın giriş bölümünde yapıta ana hatlarıyla değindim, iş yaşamının aile yaşamına etkisinin öneminden bahsettim. Gelişme kısmı üç bölümden oluşmaktadır. Bu bölümde, Behzat Ç'nin iş yaşantısı, boşandığı karısı, ağabeyi ve kızı ile olan çalkantılı ilişkileri, araştırdığı cinayetlerin kendi üstündeki etkileri, cinayetlerin kızı üstündeki etkisi anlattım. Sonuç bölümünde ise odak figürün yaptıkları, yapmadıklarına ve yapamadıklarına bunların getirilerine değindim, yaşanan olayların ve yapılan ihmallerin sonuçlarına dair bir eleştiri yaptım ve bir sonuca bağladım.

Sözcük Sayısı: 120

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	2
GİRİŞ.....	4
1. İŞ HAYATININ EŐİ İLE OLAN İLİŐKİLERİNDEKİ ETKİSİ.....	5
2. İŞ HAYATININ AĞABEYİ İLE OLAN İLİŐKİLERİNDEKİ ETKİSİ.....	8
3. İŞ HAYATININ KIZI İLE OLAN İLİŐKİLERİNDEKİ ETKİSİ.....	9
4. İŞ HAYATININ AİLE KURUMUNA OLAN ETKİSİ.....	13
SONUÇ.....	16
KAYNAKÇA.....	18

Araştırma Konusu: Emrah Serbes'in "Her Temas İz Bırakır" adlı yapıtında odak figürün, iş yaşamının aile yaşamına etkisi nasıl işlenmiştir?

1) GİRİŞ:

Meslek seğimi aslında bir bakıma hayatımızın seğimidir. Kim olduğumuz, nasıl biri olduğumuz, nelere sinirlendiğimiz, nelerden mutlu olduğumuz, yaşam deneyimlerimiz, yetiştiğimiz ortam ailemiz eşimiz gibi hususların bizleri şekillendirdiği kadar seğtiğimiz mesleklerin yaşamımız üzerindeki etkilerinin de hayati olduğu çok açıktır. İşimiz, kullandığımız sözcüklerden, ilişkilerimize kadar bizleri etkilemektedir. Yapıtın odak figürü, Behzat , Cinayet Büro Amirliđi'nde bař komiser, kötü bir baba, kötü bir eř olarak çizilmiştir. Yazar, yapıtta Behzat 'yi "*insan sarrafı olmasa da ceset sarrafı olan, bu sebeple melankolik bir tabiata sahip olan*" (Serbes, 12) olarak tasvir etmiştir. Bu yapıtta, Behzat 'nin iř hayatı ve özel hayatı anlatılmaktadır. Behzat , kariyerinde çok başarılı bir bař komiserdir fakat iř yaşamına ve cinayet vakalarına verdiği önemi kızına ve karısına vermediği için, işini, hayatından ve ilişkilerinden önemli gördüğu için karısından boşanmış ve kızı ondan uzaklaşmıştır. Aldığı bir intihar ihbarı ile kendi kızı yaşındaki Betül Gülsoy'un cinayetini soruştırmaya başlamıştır. Bu şaibeli intihar, Behzat 'nin kafasında soru işaretleri oluşturmuştur. Kendi kızını düşündürmüştür. "*Kaygıyla karışık bir hüžün duydu, kızıyla aynı yaştaydı.*" (Serbes, 16). Soruřturduđu bu cinayet, Behzat 'ye aile bağlarının ne kadar kopuk olduğunu fark ettirmiştir.

Odak figür, Behzat , farklı bir yaşam tarzına sahiptir, bu yaşam tarzı iş hayatına ve özel hayatına da yansımıştır. Behzat , zor bir adam olduğu için karısı onunla mücadele etmek yerine ondan boşanmış ve kızı da babasından ilgi görmediği için içten içe ona karşı kötü duygular beslemektedir. Hayata karşı işlenen suçlar uzmanı başkomiser Behzat , Betül'ün intiharı ile kızı ile olan bağlarını düzeltmeye

Çalışmaya başlamıştır fakat kendisini cinayetlerden, suçluları araştırmaktan alıkoyamadığı ve kızının erkek arkadaşına yaptıklarından sonra pek de başarılı olamamıştır.

Kurguda, odak figür Behzat 'nin kızı olarak yer alan Berna figürü, sağlıklı bir ortamda yetiştirilmediği için, kendi ayakları üzerinde durup, ruhen sağlıklı bir yaşam sürdürememiştir. İlgisiz ve kayıtsız yetiştiriliş tarzı, onu psikolojik sorunlar yaşamaya itmiştir. Baba Behzat , ilgisizliğinin ve kayıtsızlığının bedelini ağır bir şekilde ödeyecektir

Dört başlıktan oluşan bu tezin giriş bölümü arkasından, ilk olarak odak figürün iş hayatının eşi ile olan ilişkilerindeki etkisi anlatım teknikleri ile incelenecektir. İkinci başlıkta, Behzat 'nin iş hayatının ağabeyi ile olan ilişkilerindeki etkisi incelenecektir. Üçüncü alt başlıkta, Behzat 'nin iş hayatının kızı ve kızının yetiştiriliş tarzının baba Behzat 'nin yaşamına olan etkisi bağlamında incelenecektir. Dördüncü başlıkta ise iş yaşamının aile kurumuna etkisi Behzat 'nin paramparça olmuş ailesi aracılığıyla incelenecektir. Sonuç olarak birey toplum ilişkileri çerçevesinde bireyin varlığı iş yaşamı ve aile yaşamından ayrı tutulamayacağı, bu iki hayatın birbirini tamamlayan bir bütünün tamamlayıcıları olduğu gerçeğine ulaşılacaktır.

2) İŞ HAYATININ EŐİ İLE OLAN İŐİŐKİLERİNDEKİ ETKİŐİ

Emrah Serbes'in "Her Temas İz Bırakır" adlı romanının odak figürü Behzat , zorlu bir iş yaşamına sahiptir. İşine körü körüne bağlı olan baş komiser, kendini suçluların peşinde koşmaktan alıkoyamayan, işini yaşamındaki bütün değerlerden üstün tutan bir figürdür. Böyle bir iş yaşamının getirisi, karısından ayrılmak olmuştur. Behzat 'nin eski karısı Ceyda, böyle zorlu ve çalkantılı, Behzat 'nin sürekli 'vatandaşi

tekmelediği', karısına karşı sevgi göstermediği, işiyle olan meşguliyetinden dolayı ona destek olmadığı, manevi sorumlulukların yerine getirilmediği bir hayatın üstesinden gelememiş ve bu durum onların evliliğini sona erdirmiştir. Odak figürün işi toplumsal güvenliği bozan suçluların yakalanması, onların cezalandırılmasından öte gitmediği için o, ev yaşamıyla ilgili duygusal bir ortam yaratmaktan uzaktır. "*Ceyda her an eski defterleri açmaca hazır bir ses tonuyla, Behzat Ç.'ye sorumsuzluğunu hatırlatıyordu.*"(Serbes, 45). Yapıtta, Behzat Ç, zaman zaman geçmişe geri dönerek, karısı ile yeniden birleşebileceklerini söylemektedir fakat karısı, geçmişte Behzat Ç'nin yaptıklarından dolayı ve aynı psikolojik süreçten tekrar geçemeyeceğini bildiği için Behzat Ç'nin bu konuşmalarını yersiz ve gereksiz bulmaktadır.

"Evlilikleri boyunca bu kadının döktüğü gözyaşları, bir su deposunu rahat doldururdu. Behzat Ç. 'Sevdik de evlendik,' dedi. 'İsteseydin, yeniden beraber olabilirdik.'

Ceyda gözlerini karanlığa dikip, öfkeyle bağırdı: 'Seninle beraber olunmaz, sana maruz kalınır.'

'Sus, duyacaklar!'

'Duysunlar, sen savaşıyorsun, kadın sana cephaneye taşıyacak. Beraberlikten anladığın bu! 'Sus!'

'Sen kadına orospu gibi davranırsın! Kadına ihtiyacın yok senin, orospu lazım sana. Mutlu musun şimdi orospularla! Mutlu musun?'" (Serbes, 199)

Sağlam bir ilişkinin temelinde, sevgi, şefkat, güven, destek ve sorumluluklar olmalıdır. Behzat Ç ve eski karısı Ceyda'nın ilişkisinde sağlam bir ilişkinin temel taşlarına dair bir iz bulunmamaktadır. Bir ilişkide sevgi, dayanışma, sorumluluk ve şefkat olmazsa o ilişkinin devam etme ihtimali yoktur. Behzat Ç de işinin karakteri nedeniyle sevgi ve şefkat göstermeyi, ortalama ev içi ilişkilerde duygusal yaklaşımlarda bulunmayı kendine yakıştıramamış, karısı Ceyda ile ayrılışları bile bu nedenle iyi duygularla anılacak bir anı oluşturamamıştır.

Bireyler, sorumsuz ve ilgisiz kaldıkları zaman birbirlerinden uzaklaşırlar ve soğurlar. Evlilik olgusunu ayakta tutan, kişileri birbirine yakınlaştıran bu kavramlar, Behzat  ve karısı Ceyda'nın ilişkisinde Behzat 'nin işi hayatı yüzünden arka plana atılmış dolayısıyla Ceyda, böyle bir sürecin üstesinden gelememiş ve psikolojik tedavi almış boşanmalarının ardından tedavi aldığı sırada tanıştığı psikiyatra âşık olmuştur ve onunla evlenmiştir. Behzat , Ceyda'yı severek evlenmesine rağmen yaptığı yanlışlar ve yerine getirmedikleri yüzünden Ceyda'dan boşanmak zorunda kalmıştır. Yunus, Behzat 'nin aksine sakin ve yumuşak bir adamdır. Ceyda, Yunus ile 10 yıldır evlidir ve Yunus, Berna'ya Behzat ' den daha uzun süre babalık yapmıştır. "Ceyda 'Yunus'un da Berna hakkında söyleyecekleri var, on yıldır babalık yapıyor,' deyip telefonu kapattı." (Serbes, 46).

Her evlilik bitebilir fakat Behzat  gibi bir adamın evliliğinin biteceği doğal bir durumdur. Behzat , kendisinin nasıl bir adam olduğunun farkındadır fakat kendisine çeki düzen vermeye veya iyi bir koca olarak sorumluluk almaya çalışmamış, en azından aile babası gibi rol yapmaya yeltenmemiştir. Ceyda ise zaman zaman gerçekleri yüzüne vursa da Behzat , uyarıları doğru algılamamış, beklenilenin aksine durumunu kabullenmiş, nasıl bir adam olduğunun farkına varmıştır:

"Hayır, kapıyı ben açtım. Yunus da gelir birazdan. Seninle konuşmak istiyor."

'Yunus'a söyle gelmesin, ağzını burnunu kırmayayım onun! Ne söyleyeceksen sen söyle.'

'Çok kabasın.'

Behzat . kapının önünde, içeri girmekten korkarak bir süre durdu. Ceyda'ya hak verirken içi acıdı, gerçekten kaba biri olduğunu ilk defa bu kadar yoğun bir şekilde hissediyordu." (Serbes, 53)

3) İŞ HAYATININ AğABEYİ İLE OLAN İLİŐKİLERİNDEKİ ETKİSİ

Behzat , herkesten esirgediği gibi sevgisini, ilgisini, dostluğunu ve desteğini ağabeyi Őevket'ten esirgememektedir. Abi ile kardeŐ ilişkisi, yapıtta, her konuda sorumsuz olduğu gibi bu konuda da sorumsuz olan Behzat . ve ne yapıp edip, gerekirse mevkii kullanarak, gerekirse araya tanıtık sokarak kardeŐinin arkasını toparlamaya çalıŐan bir abi modeli ile okura aktarılmıŐtır. Őevket, Behzat'ın aksine hayatında baŐarıyı yakalayabilmiŐtir. Bir otele ortak olan Őevket, Behzat 'ye tavsiyeler vermekte ve ona nasıl davranması gerektiğini söylese de Behzat , her zaman olduğu gibi kendi bildiğini yapmaktadır. *"Her zamanki gibi ağabeylik yapıyordu."*(Serbes, 58) Őevket, kardeŐini iş sevdasından vazgeçirmeye çalıŐsa da bu konuda pek de baŐarılı olamamaktadır ve baŐarılı olamayacağının farkındadır fakat kardeŐinin iyiliğini isteyen bir abi olarak kendi üstüne dŐeni yaparak denemeye devam etmektedir. Behzat , 'vatandaŐı tekmelemekten' başka iŐlere zaman ayıramadığı için, ağabeyi ile de zor bir durumda kalmadığı sürece grŐmemektedir. Őevket ise Behzat 'nin bu sevdadan vazgeçip, ortak olduğu otelde yanına güvenlik müdürü olarak iÇe girmesini ve artık hayatını bir düzene oturtmasını istemektedir fakat Behzat  ise hayatını bir düzene oturma isteğinde değildir.

"Őevket, uzun süredir kendisini otelin güvenlik müdürü yapmaya çalıŐıyordu.

'Sana bir de kız bulacağım, yengene söyledim bakıŐtırıyor zaten, baŐtan evlenirsin. Artık bir düzene gir.'

'Saçmalama ağbi.'

'Sen saçmalama, hayatın kaydı gitti lan, kırk yaŐıma geldin, hl elinde telsiz, bir aŐađıya bir yukarı...' 'Kırk iki.'

'Daha beter iŐte, senin yaşında dağda kaplumbağa kalmadı, hayat mı lan bu?'"
(Serbes, 59)

Karındaő, yani kardeő kavramı, aynı annenin rahminden ya da aynı babadan dđnyaya gelen kiőilerin birbirlerine verdiği addır. Kardeő demek paylaőmak, karőılıksız sevgi ve şefkat demektir. Yapıtta, abi ve kardeő ilişkisi, kendi üstüne dđőeni yapan abi Őevket ve ağabeyinin sđylediklerini dikkate almayan, umursamayan, kendi bildiğini okuyan kardeő Behzat . aracılığıyla aktarılmıőtır. Behzat , kendisini iş hayatına adayan bir figür olduğu için sadece zaman zaman ağabeyinin yaşadığı hayatın hayalini kurmaktadır.

“Őevket gibi rahat olabilse; karısı, iki çocuğu ve metresiyle, mutlu olduğu bir hayat kurabilse. Banka faizleri ve dđviz kurları nedeniyle kaygılanmaya baőlasa, hatta biraz kilo alsa, konuőurken gıdığı inip çıksa, belki de o zaman rahatlayacaktı.” (Serbes, 61)

Odak figür Behzat'ın duygusuz davranıőlarının, kardeőinin insanlarda yarattığı duyguyu davranıőa yükseltememesinin nedeni yaratılıőı gereği olduğu kadar, meslek yaőamı olduğu önemli bir gerçekliktir.

4) İŞ HAYATININ KIZI İLE OLAN İLİŐKİLERİNDEKİ ETKİSİ

Behzat , iyi bir eő ve iyi bir kardeő olamadığı gibi iyi bir baba da olamamıőtır. Karısı Ceyda ile ayrıldıkları zaman henüz daha 10 yaşında olan Berna, zorluklar yaőayarak büyümüştür. Büyüyüp genç bir kız olduğunda ise babasının her şeyden önce işine önem vermesine önce kızmıőtır daha sonrasında ise sitem etmiştir ve babasıyla konuőmaktan ve bir őeyler paylaőmaktan vazgeçmiőtir. “Aylar sonra ilk defa tam gün izin yapmış, kızı Berna'yla buluőamayınca soluğu burada almıőtı. Gönül elini Behzat .'nin çıplak karnında gezdiriyordu. Berna'yı gündüz beő sefer aramıőtı, duymamasına imkân var mıydı?” (Serbes, 13). Berna, büyüyüp genç kız olmasına

rağmen Behzat Ç'nin onun hakkında bildikleri sadece Berna'nın küçüklüğüne dayanan hatıralar ve anılardır.

“Berna küçükken kırmızı Vosvosları sayıp fal tutardı. Galiba gündüz doksan dokuz tane kırmızı Vosvos sayıp, gece de yatmadan on tane yıldız sayarsan dileğin gerçekleşiyormuş. Ne acayip bir fal, şimdi kimse tutamaz, kırmızıyı bırak, o kadar Vosvos kaldı mı yollarda?” (Serbes, 15).

Odak figür Behzat Ç, kendisini sadece işine verdiği için gözü başka hiçbir şey görmemiştir, kızı bile aklına sadece izin günlerinde gelmiş onun dışında iletişime geçmemiştir. Yapıta konu olan ilk cinayet, Betül adlı bir kızın cinayetidir, Behzat Ç, kızının değerinin farkına ancak onunla yaşıt bir kızın yılbaşı eğlencesinde aynı zamanda doğum gününde bir barın terasından atılmasıyla varmıştır ve rüyasına girmiştir. *“Behzat Ç. kıza yaklaştı, yüzünü çevirdi. Betül değil, kendi kızı Berna'ydı. Bağırmak istedi, sesi çıkmadı.*

Yerinden fırladı. Yüzünde koltuğun izi çıkmış, bira üstüne dökülmüştü.”(Serbes, 54)

Berna, boşanma sürecinin ardından, yeni bir baba ile tanışmıştır. Yunus, Ceyda'nın kocası, Berna'nın üvey babasıdır. Behzat Ç, işi ile haşır neşir olmaktan kızından ilgisini ve sevgisini esirgemiş dolayısıyla, Yunus, Berna'ya babalık yapmıştır. Behzat Ç, hatasının ve ilgisizliğinin farkında olmayarak, Yunus'a sitem etmekte ve onu aileden saymamaktadır.

“Yunus da on yıldır Berna'ya babalık yapıyordu. Berna yirmi bir yaşında olduğuna göre kendisi on bire on öndeydi. Önümüzdeki yıl eşitlik sağlanacaktı. Berna'yı aradı, telefon on bir kez çaldığında henüz açan yoktu. Babalıkta sayısal açıdan önde gidiyordu ama bir yerde, telafisi olmayan bir yanlış yaptığının farkındaydı. Berna son bir aydır telefonlara cevap vermiyordu. Her seferinde gururu biraz daha incinmekle beraber, inatla aramayı sürdürüyor, Berna da inatla açmıyordu.” (Serbes, 48)

Behzat Ç'nin zaman zaman babalık içgüdüleri ön plana çıkmaktadır ve kızı ile ilgili hayallere dalmaktadır. Kendisinin sorumsuz ve bencil baba olduğunun farkına

varmıştır. “*Nerdesin... Sorumsuzluk... Berna... Baba olmak... Fedakârlık... Biraz değiş...*” (Serbes, 86). Behzat Ç, elinde telsizi ile cinayetten cinayete koştururken, kızı büyümüş, sevgilisi olmuş hatta uyuşturucu bile kullanmıştır. Behzat Ç, kızının bakireliği hakkında şüphe duyarken, kızının başından binlerce olay geçmiştir. Kızı hamile kalmış ve kürtaj masasına yatmıştır. Behzat Ç, kızıyla ilgilenmemesinin yanı sıra polislik mevkiisini kullanarak Berna’nın erkek arkadaşı Alp’in cebine uyuşturucu koyarak hapse attirmiş ve Berna’nın sıkıntılı geçen hayatını daha da zora sokmuştur.

“*Berna’yı tanıyor musun?*”

Alp biraz gözlerini kısıp ‘Ne alakası var,’ dedi. “Sorduğuma cevap ver. Berna’yı tanıyor musun?”

“Evet.”

‘Ne kadar iyi tanırırsın?’

‘Gayet iyi tanırım. Hem sınıf arkadaşım, hem de...’

‘Hem de ne?’

‘Sevgilim. Yani sevgilimdi, ayrıldık.’

‘Neden ayrıldınız?’ ...” (Serbes, 114)

Babasına karşı içten içe öfkeli olan Berna, babasının eski erkek arkadaşı Alp’i suçsuz yere hapse atmasının üzerine öfkesini dışa vurmuştur ve kendisini bir süreliğine dış dünyaya kapatmıştır. “*Berna üç gündür odasından çıkmıyor, benimle de konuşmadı, yemek de yemiyor.*”(Serbes, 148). Bu durumun üzerine Berna, Behzat Ç’nin ziyaretine gitmiştir. On yılın kızgınlığı, babasının Alp’i hapse attırmasıyla patlamıştır ve Berna, babasına bağırmaya başlamıştır, Berna’nın sözlerine sinirlenen Behzat Ç, tokadı kızının yüzüne patlatmıştır. Bu tepki romanın sonunda odak figürün vicdanında yara açsa da o, yaşadığı koşullar nedeniyle tepkisini doğal görmüştür. Behzat Ç’nin çalkantılı iş hayatı yüzünden mahvolan baba-kız ilişkisi bu tokadın üzerine yerle bir olmuştur. Berna, babasının bu hareketi üzerine şu sözleri

söylemiştir: “Sana bunun hesabını soracağım. Her şeyin hesabını soracağım.”... Soracağım. Göreceksin o zaman. Hiç beklemediğin bir tokat atacağım sana, beni ciddiye almamayı göreceksin!” (Serbes, 161). Bu sözlerinin üzerine Berna, tam olarak dediğini yapmıştır, aradan birkaç gün geçtikten sonra babasını arayarak aralarının düzelmesini istediği söylemiştir ve babasıyla arasını düzeltmiştir. Behzat Ç, kızıyla arasının düzeldiğine çok sevinmiş ve doğum gününde ona küçüklüğünden beri istediği kırmızı Vosvos'u almaya karar vermiştir. Berna, dediğini yapmış ve kendi doğum gününde intihar etmiştir.

“Engin'i sağa çekti. Tam Berna'yla buluşacakları yerde bir kalabalık toplanmıştı. Akbaba kordonu çekmiş, yaklaşmak isteyenleri bakışlarıyla uzaklaştırıyordu. Meraklı kalabalığı sağa sola ittirerek ilerlemeye çalıştı.

“Hayır canım, hayır,” diye düşündü. Olmaz öyle bir şey. Yunus uyduruyordu, beni korkutmak için, intihar eğilimi falan yoktu, olmaz öyle bir şey.” (Serbes, 294)

Bir çocuğun kişiliğinin mimarları anne ve babadır, küçük çocuklar anne ve babalarından ne görürlerse onu uygulamaya ve örnek almaya çalışırlar. Anne ve baba otoriter ve baskıcı oldukları takdirde, çocuğun kişilik özellikleri geri planda kalacaktır, çocuğun istedikleri ve davranışları sınırlanacaktır ve çocuk özgür bir benliğe sahip olamayacaktır. Çocuğun hiçbir sırrı olamayacaktır ve bireyselleşme hakkına sahip olamadan elinden alınmış olacaktır. Bu şekilde yetiştirilen bir çocuk duygu ve düşüncelere olması gerekenden fazla önem verecektir ve duygusal bir çocuk olacaktır. Anne baba, çocuğa karşı izin verici yani aşırı hoşgörülü bir tutum sergiler ise Her şeyden şüphe eden, ailesine karşı saygısı olmayan dengesiz ve karar yetisine sahip olmayan yetişkinler olarak topluma kazandırılmış olurlar. Ebeveynler çocuğuna karşı aşırı koruyucu ve müdahale edici bir tutum sergiler ise çocuk büyüyüp bir yetişkin dahi olsa kendi ayakları üzerine basmayı öğrenemeyecektir. Aile mükemmeliyetçi bir tutum sergiler ise çocuk, her şeyin en iyisini yapmak isteyecektir ve en küçük bir hayal

kırıklığında uğraştığı iři bırakacaktır. Çocuklarına karşı demokratik bir tutum sergileyen bir aile ise topluma, kendisiyle barışık ve hayata atılan bir birey kazandırmış olacaktır. Anne ve baba olmayı benimseyememiş ebeveynler ise ilgisiz ve kayıtsız bir tutum sergileyeceklerdir ve bu çocuk, suća eğilim, zamanı iyi değerlendirememesi ve başına buyruk yaşamayı istem gibi kötü özelliklere sahip olacaktır. Yapıtta, Ceyda ve Behzat , tamda bu tanıma uygun bir çocuk yetiştirmişlerdir. Berna, ilgiden yoksun yetiştiği için önce babasından uzaklaşmış ve ardından annesinin evlenmesi ile annesinden soğumuştur. Aile ortamında büyümeyen bu kızın, geleceği de pek parlak olmamıştır. Babasıyla çok nadir görüşmesine rağmen, sürekli bir tartışma içinde olan Berna, uyuruşturucu bağımlısı olan Alp adlı genç ile birlikte olunca hamile kalmış ve kürtaj masasına yatmıştır. Hayata atılmak için çok küçük bir yař olan 21 yaşında, hayatın zorluklarıyla karşı karşıya kalmış ve kendisini bir karmaşanın ortasında bulmuştur. Ceyda ve Behzat 'nin sağlam temellere sahip olmayan ilişkisinin cezası Berna'ya kesilmiştir.

Çocuklar, büyüme dönemlerinde yaşadıkları olaylardan çok kolay etkilenirler. Bu etkiler, çocukları çok derinden etkiler ve hayatları boyunca unutamazlar. Yapıtta, Berna, küçük yaşta Behzat , tarafından terk edilmiştir. Behzat , işini, cinayetleri araştırmayı karısına ve kızına tercih etmiştir. Bu sebepten dolayı sıkıntılı bir çocukluk geçiren Berna, babasının araştırdığı bir cinayet sonucu karşılaştığı bir kız sayesinde tekrar ilgisini kazanır. Behzat , bu cinayet ile karşılaşana kadar kızının ne kadar büyüdüğünün farkına varamamıştır. Olayların farkına vardığı zaman ise olaylara müdahale etmiş ve bu müdahaleye katlanamayan Berna'nın intiharına sebebiyet vermiştir.

4) İŞ HAYATININ AİLE KURUMUNA OLAN ETKİŐİ

Nasıl bir doktorun, öğretmenin, mühendisin günün sonunda evlerine gittikleri konuşacakları konular değişiyorsa, bir polisin evine gittiği zaman, konuştukları

deđiŐmektedir. Örneğin, bir öğretmeni ele alacak olursak, öğrencisine veya okulundaki herhangi bir problem sinirlenen bir öğretmen, akŐam olup evine gittiği evinde kim varsa, bu kiŐi çocuğu veya eŐi olabilir, ona karşı iyi bir tutum sergilemeyebilir veya en ufak bir konuda çok agresifleŐebilmrktedir. Öğretmen yerine bir polisi ele alacak olursak, zaten stresli bir iş yapmakta olan polisler, evde de en ufak bir olayda polemiğe girmek üzere hazır beklemektedirler. Her gün, bir sonraki günü görüp göremeyeceğini düşünerek ölüm kalım mücadelesi veren polislerin, genel olarak sınırları de oldukça gergindir.

Yapıt, böylesine stresli, gergin ve sıkıntılı bir mesleğin, nasıl bir aileyi paramparça ettiğini gözler önüne sermektedir. Samimiyet, psikolojik ve sürekli özellikler aile kurumunun temel özellikleri olması gerekirken, Behzat Ç, gerek davranıŐ tarzı gerek duygu ve düşünceleri gerek yapısı gerek iş hayatı, aile kurumunun temel özelliklerini sağlamayı becerememiŐtir ve sağlatmaya çalıŐmamıŐtır. Biten evliliğinin ardından, kendisini tamamen işine adanıŐtır ve işinin kendisine verdiği yetkileri kötüye kullanmıştır. Behzat Ç, adeta uslanmaz bir çocuk gibi, yaptıklarından kendisine ders çıkartmamaktadır ve yaptığı tekrar tekrar yapmaktadır.

“Őevket omzuna dokunan eli sertçe itti. Gözleri büyüdü, birden bağırmaya başladı, ellerini cenaze namazı kılar gibi iki sallayıp bir bağlıyor, eller kulakla bel arasında inip çıkarken koridor inliyordu: ‘Oğlum sen manyak mısın? Deli misin? Divane misin? Psikopat mısın?’ ...

Őevket kafasını öne eğip, sesini biraz alçaktı: ‘Yunus'a silah çekmiŐsin Ceyda çıldırımıŐ, zaten çılgındı ya, kalan aklını da kaybetti. Bu adam hepimizi öldürecek deyip duruyor. Suç duyurusunda bulunacaklardı, yalvar yakar ikna ettim.’”(Serbes,144)

Ceyda, Behzat Ç ile her ne kadar mücadele etmeye çalıŐmıŐsa da bu çabalarının sonucu karŐılıksız kalmış ve evlilikleri bitmiŐtir. Behzat Ç, mesleğinin getirisi olan őüpheci tavrı ile

kızının evlenmeyi dűşündűđű erkek arkadařını bulmuřtur ve bu durumdan rahatsız olup kızının pekte sađlıklı olmayan iliřkisine műdahale etmiřtir:

“Berna benim de kızım!’

Ceyda, bir ađaç kűtűđűne oturup, için için ađlamaya bařlamıřtı.

‘Bařımıza ne geldiye senin yűzűnden geldi.’

‘Berna da bu hallere benim yűzűmden mi dűřtű?’

‘Senin yűzűnden tabii. Silah çektin, tokat attın, evleneceği adamın ağzını burnunu kırdın, cebine hap koydun, haksız yere hapse attırdın. Bir öldürmediğin kaldı. Öldür kızı, rahatla.’”(Serbes, 198).

Behzat ’nin, stresli ve serseri mayın devam etmekte olan bu yaşantısı ve iş hayatı, bir girdap gibi karısını, kızını, ağabeyini, ailesini tek tek kendi içine çekmiştir ve farklı farklı köşelere savurup fırlatmıştır. Bu sebeple ortada ne huzurlu ve sakin bir aile ortamı kalmıştır ne de bir aile kurumu kalmıştır. Behzat , göz göre göre, tek tek aile fertlerinden uzaklaşmış ve kopmuştur.

SONUÇ

Baba, koca, evin diređi, evin erkeđidir. Babasız kalmıŐ kűcűk bir kız çocuđu veya kocasız kalmıŐ bir kadın, yarım kalmıŐ demektir. Bir ailenin her zaman bir babaya, bir babanın da her zaman bir aileye ihtiyaı vardır. Kimi aileler, aile dıŐı insanlar yűzűnden; kimi aileler Őiddetli geçimsiz yűzűnden; kimi aileler de aile bireylerinin tatminsizliđi yűzűnden; kimi aileler Őiddet yűzűnden; kimi aileler kűltűr farklılıkları yűzűnden; kimi aileler ise aile bireylerinin iŐ yaŐantıları yűzűnden dađılırlar.

A Tűrk Dili ve Yazını dersi kapsamında hazırlanan bu tez çalıŐmasında, Emrah Serbes'in "Her Temas İz Bırakır" adlı romanında, aile odađa alınmıŐ, toplumsal yapı içinde bireysel var oluŐun ancak mutlu aile ortamında gerçekleŐebileceđi gerçeđi iŐlenmiŐtir. Aileye katılan űyelerin hem beden hem ruh sađlıđı bakımından mutluluđu ebeveynlerin iliŐkisine bađlı olduđu gerçeđi odađa alınan ailenin kızı Berna figűrű ile ortaya konmuŐtur. Berna aile birlikleri dađıldıktan sonra yaŐamını annesi ile sűrdűren babasından uzak kalan bir kızı yansıtılmaktadır. Bu kız, romanın özűm bűlűműnde yaŐadıđı bűtűn ruhsal boŐlukları ۆlűműyle somutlamıŐtır. Odak figűr Behzat , yapıtta mesleđine idealist çizgide bađlı bir figűrdűr. Mesleđine duyduđu aŐırı dűŐkűnlűk nedeniyle gűrdűđu sıradan olayların kızı tarafından da yaŐanabileceđini gűz ardı etmiŐtir. Bu olayların herkesçe ve kendi kızı için de yaŐanabileceđini dűŐűnmemiŐtir. Yazar, odak figűrű sadece mesleđi için yaŐayan bir figűr olarak yaratmıŐ, bűylece Berna yaŐında bir genç kızın ۆlűm gerçekliđi karŐısında aniden yakalanmıŐtır. Yazar, bu olayı odak figűrűn kızını hatırlaması bađlamında bir uyarıcı olarak iŐlemiŐtir. Dođum gűnűnde ۆlen bu kızın bir benzerini de Berna yaŐamıŐ bűylece odak figűr aile babalıđını gűz ardı etmenin bedelini duygusal űkűŐle yaŐamıŐtır. Bu yapıtta aile bireylerinin farklı nedenlerle dađılma sűreci konu edilmektedir. Odak figűr Behzat , iŐi ve iŐ hayatı geređi ailesini ne kadar arka planda bırakıp, darmadađın ediŐi, Behzat 'nin karısı Ceyda'ya, ađabeyi Őevket'e, kızı Berna'ya ve aile kurumuna etkisi aracılıđı ile ele alınmıŐtır. Hazırlanan bu tezde, Behzat 'nin olaylara karŐı verdiđi

tepkilere ve olaylara bakıő açısına deđinilmiőtir. Behzat 'nin iş yaşamının kızı ile olan iliőkilerindeki etkisi adlı alt baőlıkta, çocuğun anne babaya duyduğu ihtiyaa ve ocuk yetiőtirilirken uygulanması gereken tutumlara ve Behzat  ve Ceyda'nın yetiőtirirken yaptığı hatalara deđinilmiőtir. Sonuç olarak, Behzat , kendisini işine adanmış bir polis olduğu için, hayatını tamamen polisliğe ve cinayet soruőturmalarına adadığı için ailesini sürekli arka planda tutmuş ve kendi yuvasının yıkılmasına sebebiyet vermiştir. Bu tez çalıőmasında odak figür Behzat  ve parçalanan ailesiyle duygusuz ilişkileri temelinde, onun çevresiyle ve iş arkadaőlarıyla çatıőmaları ele alınmış, iliőkisizliđin sorun yaratacağı gerçeğine ulaőılmıőtir.

5) KAYNAKÇA

Serbes, Emrah. Her Temas İz Bırakır (15. Basım). İstanbul İletişim Yayınları, 2014